

PAMÁTKY ARCHEOLOGICKÉ

CXV/2024

PEER-REVIEWED
OPEN ACCESS
JOURNAL

FOUNDED 1854

8 20 18 20 18 20 18 20 18 20 18 20
4 54 54 54 54 54 54 54 54 54 54 54

8 24 18 24 18 24 18 24 18 24 18 24
4 54 54 54 54 54 54 54 54 54 54 54

8 20 18 20 18 **170** let
4 54 54 54

PAMÁTKY ARCHEOLOGICKÉ

8 24 18 24 18 **170** years
4 54 54 54

8 20 18 20 18 20 18 20 18 20 18 20
4 54 54 54 54 54 54 54 54 54 54 54

8 24 18 24 18 24 18 24 18 24 18 24
4 54 54 54 54 54 54 54 54 54 54 54

8 20 18 20 18 20 18 20 18 20 18 20
4 54 54 54 54 54 54 54 54 54 54 54

8 24 18 24 18 24 18 24 18 24 18 24
4 54 54 54 54 54 54 54 54 54 54 54

8 20 18 20 18 20 18 20 18 20 18 20
4 54 54 54 54 54 54 54 54 54 54 54

8 24 18 24 18 24 18 24 18 24 18 24
4 54 54 54 54 54 54 54 54 54 54 54

8 20 18 **20** 18 20 18 20 18 **20** 18 20
4 54 54 54 54 54 54 54 54 54 54 54

8 24 18 **24** 18 24 18 24 18 **24** 18 24
4 54 54 54 54 54 54 54 54 54 54 54

8 20 18 20 18 20 18 20 18 20 18 20
4 54 54 54 54 54 54 54 54 54 54 54

8 24 18 24 18 24 18 24 18 24 18 24
4 54 54 54 54 54 54 54 54 54 54 54

8 20 18 20 18 20 18 20 18 20 18 20
4 54 54 54 54 54 54 54 54 54 54 54

Editor-in-chief

Pavel BURGERT, burgert@arup.cas.cz

Editorial board

Miroslav BÁRTA, Martin BARTELHEIM, Miroslav DOBEŠ, Michal ERNÉE, Lenka KOVAČIKOVÁ, Michal LUTOVSKÝ, Tomáš MANGEL, Karel NOVÁČEK, Peter PAVÚK, Rudolf PROCHÁZKA, Michaela PTÁKOVÁ, Klára ŠABATOVÁ, Petr ŠKRDLA, Dagmara H. WERRA

Editor

Barbora URBANOVÁ, urbanova@arup.cas.cz

Type-setting, layout

Agama® poly-grafický ateliér, s. r. o., Na Výši 424/4, 150 00 Praha 5, Czech Republic, agama@agamaart.cz
Cover design Michal ERNÉE

Print

TNM PRINT s. r. o., Czech Republic

Volume DOI: 10.35686/PA2024

All papers are published under the CC BY-NC-ND 4.0 International license.

Open Access since 2015 available for free on:

www.pamatkyarcheologicke.cz

The journal *Památky archeologické* is indexed and abstracted in *Arts and Humanities Citation Index® (Web of Science®)*.

The journal *Památky archeologické* is also indexed or abstracted in *SCOPUS, ERIH PLUS, EBSCO* and *Ulrich's Periodicals Directory*.

Vydává Archeologický ústav Akademie věd České republiky, Praha, v. v. i.

Published by the Institute of Archaeology of the Czech Academy of Sciences, Prague

Registrováno pod ev. č. MK E 4240

Redakce — Office: Letenská 4, CZ 118 01 Praha 1, tel.: +420 257 014 382, e-mail: burgert@arup.cas.cz

Rozšiřuje, informace o předplatném podává a objednávky přijímá:

Archeologický ústav AV ČR, v. v. i., Knihovna, Letenská 4, CZ 118 01 Praha 1, tel.: +420 257 014 415, +420 257 014 318, e-mail: knihovna@arup.cas.cz

Orders from abroad:

Mr. František Ochrana, LIBRARY, Letenská 4, Praha 1, CZ 118 01, Czech Republic, tel.: +420 257 014 415, e-mail: ochrana@arup.cas.cz

Yellow Point Publications, ul. Nowowiejska 110/2, Wrocław, PL 50-340, Poland, www.ypp.com.pl

SUWECO CZ, s. r. o., Sestupná 153/11, Praha 6 - Liboc, CZ 162 00, Czech Republic, tel.: + 420 242 459 205, e-mail: suweco@suweco.cz

Toto číslo vyšlo v prosinci 2024 v nákladu 450 výtisků

ISSN 0031-0506 (Print)

e-ISSN 2570-9496 (Online)

© Institute of Archaeology of the Czech Academy of Sciences, Prague 2024

Obsah — Contents — Inhalt

Pavel Burgert Úvodník — Editorial	7
Miloš Hlava První století Památek archeologických (1854–1948/1950) — The first century of <i>Památky archeologické</i> (1854–1948/1950)	9–44
Martin Oliva K otázce jeskynních svatyní a motivace paleolitického výtvarnictví — Cave Sanctuaries and Palaeolithic Artistic Motivation ...	45–75
Katarína Petriščáková – Petr Limburský – Miluše Dobisíková Únětické pohřebiště v Nových Butovicích (k. ú. Praha-Stodůlky). Příspěvek k analýzám kovových předmětů ve starší době bronzové — The Únětice Cemetery in Nové Butovice (Cadastral Territory of Prague-Stodůlky). An analysis of Metal Artefacts from the Early Bronze Age	77–150
Ludmila Kaňáková – Vojtěch Nosek – Daniel Hlásek – Michal Ernée Exceptional Set of Lithic Arrowheads from an Early Bronze Age Site in Hosty (South Bohemia). Evidence of Sieges, Hunting, or Armed Escorts? — Mimořádný soubor kamenných šípek z lokality starší doby bronzové Hosty (jižní Čechy). Doklad obléhání, lovu, nebo ozbrojeného doprovodu?	151–184
Radka Šumberová – Hana Brzobohatá – Luboš Jiráň – René Kyselý – Lucie Vojáčková – Jaromír Beneš Nové nálezy velkých hrobů bylanské kultury na Kolínsku — New finds of large Bylany culture graves in the Kolín region	185–240
Ivan Čížmář – Hana Čížmářová – Mária Hajnalová – David Hons – Lukáš Kučera – Lenka Lisá – Jiří Militký – Irena Ostrá – Miroslav Popelka – Joëlle Rolland – Martina Roblíčková Němčice. Výsledky terénního výzkumu v roce 2021 a nejstarší sklářská dílna v zaalpské Evropě — Němčice. Results of Field Research in 2021 and the Oldest Glass Workshop in Transalpine Europe	241–314
Jan Schuster Auf der Suche nach den Langhäusern. Wohnten die Germanen nördlich der mittleren Donau anders als ihre Verwandten im Norden und Westen? — In Search for Long-houses. Did the Germanic Tribes North of the Middle Danube Live Differently from their Relatives in the North and West? — Na cestě za hledáním dlouhých domů. Bydleli Germáni severně od středního Dunaje jinak než jejich příbuzní na severu a západě?	315–340
Recenze — Reviews — Rezensionen	
Petra Goláňová – Peter Milo – Mária Hajnalová /eds./, Oppidum as an urban landscape. A multidisciplinary approach to the study of space organisation at Bibracte. <i>Collection Bibracte</i>, 33 (rec. Natalie Venclová – Roman Křivánek – Dagmar Dreslerová)	341–343
Ines Spazier, Dornburg/Saale. Von der ottonischen Pfalz zur spätmittelalterlichen Stadt. <i>Beiträge zur Frühgeschichte und zum Mittelalter Ostthüringens</i>, Band 12 (rec. Daniel Dvořáček)	344

170 let PAMÁTKY ARCHEOLOGICKÉ 170 years

Úvodník

Není zvykem, aby Památky archeologické otiskovaly redakční předmluvu. Aktuální svazek však pro lepší porozumění krátký komentář zasluhuje. Letos totiž náš časopis slaví kulaté výročí – 170 let od svého založení, a co je důležitější, také 170 let nepřerušené kontinuity. Nejde tak o událost uzavřenou v minulosti, jejíž výročí bychom si dnes s pietou připomínali, ale o živý a stále se rozvíjející projekt.

Doba, ve které byl v roce 1854 položen počátek našeho časopisu, je v mnohém těžko srovnatelná s tou dnešní. Stejně tak jsou současné Památky jiné než jejich první ročník před 170 lety. Bylo by ostatně nezdravé, kdyby tomu bylo jinak. Co však někdejší časopis s tím dnešním spojuje, je upřímná snaha o kvalitní a srozumitelný obsah. To je patrné, zalistujeme-li v kterémkoli ze 115 dosud vyšlých svazků, jakkoli těžké chvíle se nevyhýbaly ani našemu časopisu.

Památky archeologické jsou výjimečným úkazem oborové vydavatelské snahy nejen ve střední Evropě. Společným úsilím vydavatelů, redakcí a především autorek a autorů se daří již sto sedmdesát let držet při životě linku, na které je možné sledovat vývoj oboru téměř od jeho počátků až do současnosti. Bezmála padesát tisíc stran jediného časopisu dává možnost těžit z úspěchů archeologické badatelské obce, stejně jako vzít si poučení z jejích chyb. S vědomím, jakou hodnotu tato skutečnost představuje a jaká odpovědnost z ní vyplývá, se snáze čelí výzvám, které před naším časopisem denně stojí.

Editorial

While it is unusual for *Památky archeologické* to print an editorial preface, the current issue deserves a short explanation for better understanding. This year our journal is celebrating a special anniversary – 170 years since its founding, and more importantly, 170 years of uninterrupted continuity. As such, it is not an occasion completed and isolated in the past, one whose anniversary we could commemorate today with piety. It is in fact a project that is still alive and continuously evolving.

In many ways, the period in which our journal was founded back in 1854 is difficult to compare with today, and today's *Památky archeologické* is likewise far different from the first volume that came out 170 years ago. It would be strange if this was not the case. But what actually joins the two distant poles of this lengthy timeline is the sincere effort to ensure the high quality and intelligible content of the journal, which is fully evident when one thumbs through the 115 volumes published thus far, despite the hard times naturally encountered along the way.

Památky archeologické is a quintessential example of a specialised professional publication in Central Europe and even much further afield. The joint efforts of publishers, editors, and above all authors have managed to keep alive for one hundred and seventy years a line on which it is possible to follow the development of our scientific discipline almost from its very beginnings up to the present day. The nearly fifty thousand pages of a single journal create the opportunity to benefit from the successes of the archaeological research community – and also to learn from its mistakes. Knowing the value of this situation and the responsibility that comes with it makes it easier to deal with the challenges that our journal faces each and every day.

Za redakci Památek archeologických / On behalf of the editorial board of *Památky archeologické*,

Pavel Burgert, vedoucí redaktor / editor-in-chief

